

Beste natuurvrienden,

met NVO doen we een welgemeende poging om één keer per jaar helemaal te focussen op de insecten en andere ongewervelden. Daarvoor zoeken we een locatie met veel zon, veel bloeiende planten en als het kan ook wat waterpartijen. Een beetje verrassend vinden we die combinatie in het **sportpark 't Schorre** nabij de

Kinderboerderij. We hadden geluk want op **zondag 11 augustus** scheen de zon volop en was er zo goed als geen wind. Het speurwerk van **20 NVO-ers** (9 AM en 12 PM) leverde dan ook meer dan 50 verschillende insectensoorten op.

We keken tijdens het zoeken uit naar insecten uit 10 ordes met zeer veel en/of erg opvallende soorten (de getallen tussen haakjes geven het aantal soorten in België): vlinders (2500 waarvan 60 dagvlinders), libellen (69), kevers (4000), bijen-wespen-mieren (5000), wantsen (620), bladluizen en cicaden (350), vliegen-muggen (5000), gaasvliegen (59) en schorpioenvliegen (6). Mannetjes en vrouwtjes zien er vaak verschillend uit en dat geldt nog meer voor de jonge vormen (larven en nimfen). Wie dus alle insectensoorten in België zou willen kennen moet meer dan 100.000 vormen zien te identificeren. Een hobby voor het leven dus.

Maar we laten ons daardoor niet ontmoedigen. Met behulp van loeppotjes en vlindernetten konden we heel wat insecten van dichtbij bekijken. Vanzelfsprekend kwam de app ObsIdentify vaak goed van pas om onze vermoedens te bevestigen (of tegen te spreken). Licht frustrerend toch dat we van de vele libellen die we te zien kregen geen enkel exemplaar konden vangen. Blijven trainen met dat net dan maar (zou daar een cursus voor bestaan?).

Wie met insectenwaarnemingen wil beginnen leert best eerst de verschillende ordes uit elkaar houden. Eenmaal dat een beetje lukt kun je elke orde in families indelen. Bij de dagvlinders zijn dat bijvoorbeeld de

witjes, de blauwtjes, de aurelia's, de zandoogjes, de dikkopjes en één grote page. Hoe groter de orde hoe meer families om uit elkaar te houden natuurlijk. Wie weet word je zo binnenkort een echte entomoloog... succes...

Af en toe zijn de (nabesprekings-) goden ons gunstig gezind en blijkt de start- en stopplaats van de

wandeling vlakbij een uitnodigend terras te liggen. Als de openingsuren dan ook nog eens van 11 tot 19 zijn dan zou je bijna durven denken dat de uitbaters de NVO-activiteitenkalender wel erg goed bestudeerd hebben. Zou wel wat vreemd zijn natuurlijk als je weet dat we maar om de twee jaar op een Oostendse locatie terug komen. Bij de uitstappen is dat zelfs maar om de drie jaar (ja, we gaan echt wel voor variatie).

Natuurwaarnemingen zijn soms erg vluchtig en vervagen meestal weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's. Veel insecten maar ook NVO-ers werden (in de mate van het mogelijke) knap in beeld gebracht. Met dank aan de beeldenmakers Natacha, Sonja, Els, Alain, Dirk, Luc en Marc. Ditmaal werden de soorten enkel in het geheugen bijgehouden dus misschien ontsnapten er zo wel enkele aan de NVO-registratie.

Wantsen hebben vleugels die deels hard en deels zacht zijn. Die vleugels worden kruislings over elkaar gelegd en zo ontstaat een kenmerkend wantsen-X-patroon op de rug. Ook in deze orde vaak hele lange namen voor kleine beestjes. Zo kregen we op de wandeling de **Aardappelprachtblindwants** te zien, een soort die heel algemeen voorkomt. (foto: waarnemingen.be)

Nederlandse soortnamen leiden nogal eens tot verwarring. Zo is een walvis geen vis, bijt een Paardenbijter niet naar paarden en zijn gaasvliegen geen vliegen. Ze behoren tot een andere orde, de netvleugeligen (Neuroptera). Door hun kleur zijn ze moeilijk te vinden maar dit **Goudoogje** wisten we toch te vangen. Waar de naam vandaan komt zie je zo. (foto: zoom.nl)

Vreemde waarneming bij de start van de namiddagploeg. Boven de kinderboerderij zweefden vele tientallen, misschien wel honderden meeuwen van verschillende soorten. Ter plaatse werd "hoogte winnen op thermiekbel" geopperd als oorzaak van het verschijnsel. Maar opzoekwerk leerde ons dat "jacht op vliegende mieren" ook een mogelijkheid is. (foto: freepik.com)

Het zou handiger zijn als jonge vogels altijd door hun ouders vergezeld worden. Kuikens, juvenielen, subadulten.... verwarrend allemaal. Wie al die verschillen helemaal onder de knie wil krijgen kiest misschien best voor specialisatie. Want een echte vogelaar herkent deze subadulte **Meerkoet** natuurlijk meteen, ook al dobbert die helemaal alleen over de plas. (foto: waarneming.nl)

Boorvliegen zijn erg klein maar door de patronen op hun vleugels zijn de soorten toch goed te onderscheiden. Ook de plant waarop je ze vindt is niet onbelangrijk. Zo vonden wij op **Knoopkruid** een man (zonder legschede dus) **Kleine knoopkruid-boorvlieg**. Op de foto zit de man linksboven en de vrouw rechtsonder. (f: waarnemingen)

Nee, deze foto werd niet bijgekleurd met één of ander bewerkingsprogramma. Veel kevers uit de familie van de bladhaantjes hebben glanzende metaalkleuren. Daar is deze **Voorjaarsgoudhaan** een supermooi voorbeeld van. En nee hoor, deze is niet superklein en niet zeldzaam. (foto: waarneming.nl)

Wie insecten bestudeert komt vroeg of laat in de afdeling van de galverwekkende soorten terecht. Gallen zijn qua combinatie van waardplant (die de gallen maakt) en galvorm steeds soort-specifiek. Deze knalrode bolletjes op het blad van een roos (spec.) kunnen dan ook alleen maar veroorzaakt zijn door de **Gladde rozenerwtengalwesp**. (foto: waarnemingen.be)

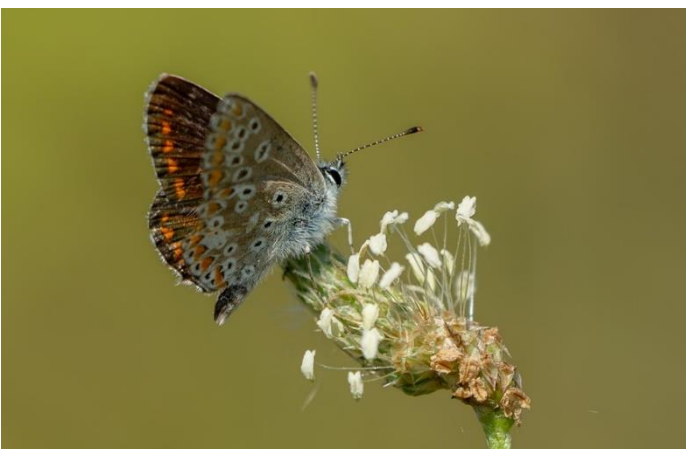
We kregen zowel 's morgens als in de namiddag tientallen **Paardenbijters** te zien. Ze hadden het druk met heen en weer zoeven, zoekend naar prooi. We hebben gezocht maar vonden geen rustend exemplaar die even voor ons wilde poseren of zich wilde laten vangen. Op de foto een vrouwtje, die zijn een stuk bruiner dan de mannetjes. (foto: JaVa)

Strikvraag voor het examen: "Tot welke familie behoort **Duizendblad**?" Op het eerste zicht zou je misschien denken aan de schermbloemigen. Maar als je één bloemhoofdje dichter bekijkt dan zie je dat de bouw lijkt op die van een Madeliefje: ronde buisbloemetjes in het midden en afgeplatte lintbloemetjes errond. Op de foto zie je de roze kleurvariant van Duizendblad, gewoon Duizendblad, gewoon dezelfde soort dus. (foto: waarnemingen.be)

Nogal wat landbouwgewassen behoren tot de Kruisbloemigen-familie. Voorbeelden daarvan zijn de koolsoorten. Koolwitjes (spec.) kregen hun naam omdat ze de eitjes bij voorkeur afzetten op kolen. Maar andere kruisbloemigen, zoals deze **Akkerkers** worden ook wel gebruikt. In een veld met veel Akkerkers kregen we daarom ook veel koolwitjes te zien. (foto: waarnemingen.be)

Het **Bruin blauwtje** is klein maar wondermooi getekend. Wie enkel de binnenkant van de vleugels te zien krijgt kan het vrouwtje Icarusblauwtje en het mannetje Bruin blauwtje nog wel eens door elkaar halen. Het is namelijk vooral het stippenpatroon op de buitenkant van de bovenvleugel dat kenmerkend is (wolvenpoot zonder extra stip). (foto: waarnemingen.be)

Met de gestage opwarming van het klimaat schuiven ook steeds meer planten- en diersoorten vanuit het Zuiden ons land binnen. Dat gebeurt meestal via de meest zuidelijke punt van België (de Gaume) waarna de soort zich verder verspreidt. De eerste melding (met foto) in Oostende van dit **Kaasjeskruiddikkopje** gebeurde pas in juli 2019. (foto: JaVa)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 25 augustus** wandelen we door het **Vloethemveld** in Zedelgem. Bloemen, vruchten, insecten... maar stilletjes hopen we ook op waarnemingen van Zwarte specht en misschien zelfs Havik... een mens mag dromen nietwaar. De mail met de info over deze activiteit valt op maandag 19 augustus in je mailbox. Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVerkenners Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis en iedereen is welkom.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

eerstvolgende activiteiten op de NVO-kalender (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 25 augustus** : boswandeling in **Vloethemveld**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zaterdag 14 september** : provinciaal domein **Raversijde**
Start : 09u00 en 14u00 aan de kapel Sint-Rafaël / Duinenstraat 87 / Oostende
- **zondag 29 september** : daguitstap Zeeland: Nummer 1, Hoofdplaat en Retranchement
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 13 oktober** : herfst in het **Stadsrandbos**
Start : 09u00 en 14u00 op de parking van het crematorium Polderbos / Grintweg 120 / Oostende
- **zondag 27 oktober** : daguitstap naar de **Blankaart** en het **Wijnendale-bos**
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 10 november** : herfst in het **Maria-Hendrikapark** ('t Bosje dus)
Start : 09u00 en 14u00 op de randparking nabij de oude Velodroom / iependreef / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen. Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com (ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : MaVa

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : MaVa

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : MaVa

Een pagina met alleen maar vliegen? Moet ook eens kunnen! Linksboven beginnend en met de klok mee:

- Lang niet alle insecten hebben een Nederlandse naam en soms weten we alleen uit welk geslacht het beest komt... zo blijft dit **Coenosia** spec.
- Hier weten we wel de soortnaam maar dus ook enkel de wetenschappelijke: **Graphomya maculata**.
- Ja het lijkt allemaal wel wat op elkaar maar dit is de **Sprinkhaanvlieg**, op **Dubbelkelk**.
- Nog zo'n groep met veel soorten die sterk op elkaar lijken zijn de **Groene vleesvliegen** spec.
- Er zijn ook vliegen die doen alsof ze bijen zijn (de bijvliegen dus), dit is de **Kegelbijvlieg**.
- De larve van vliegen noemen we maden. De soort die wij vonden leeft blijkbaar uitsluitend van borstweefsel. (valt nog te bevestigen na onderzoek)
- Een **Snor zweefvlieg** verschuilt zich in de meeldraden van **Gewoon timotee gras**.

Veel zomser kon het weer niet worden... en dat maakte het vinden van insecten een pak eenvoudiger. Als we de soort meteen herkenden waren we blij verrast want in veel gevallen zijn het de foto's die (achteraf) voor uitsluitsel moeten zorgen.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : MaVa

Vanwege de omgeving was het bij de planten een mix van inheemse en uitheemse (tuin)soorten.

Linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- **Groot kaasjeskruid?** Waarschijnlijk wel, maar vanwege de donkere kleur wellicht een tuinvorm.
- Op schermbloemigen zoals deze **Gewone berenklauw** zitten vaak heel veel (zweef)vliegen. De nectar van schermbloemigen zit vrij beschikbaar en zelfs vliegen kunnen er dus gemakkelijk bij.
- de kleine bloemetjes van **Harig knopkruid**, een plant die je ook veel op voetpaden kunt vinden.
- De **Spoorbloem** kwam recent uit het Zuiden aanwaaien en vind je nu steeds meer in de natuur.
- Nog zo'n typische tuinplant die iedereen wel kent omdat ze heel veel aan zaadmengsels wordt toegevoegd: **Cosmos bipinnatus** ofte Cosmea.

foto : NaGy

foto : AlBu

foto : NaGy

Als gids bots je regelmatig op je eigen beperkingen... neen, je bent niet kwiek genoeg (meer) om die libellen te vangen... neen, je kent niet alle namen van alle 25.000 insecten... neen je kunt de g naar boven en de h naar beneden niet juist uitspreken (als je ze al uitspreekt)... Maar ach, wat niet is kan nog komen... zei gij goopvol.

foto : NaGy

foto : LuVer

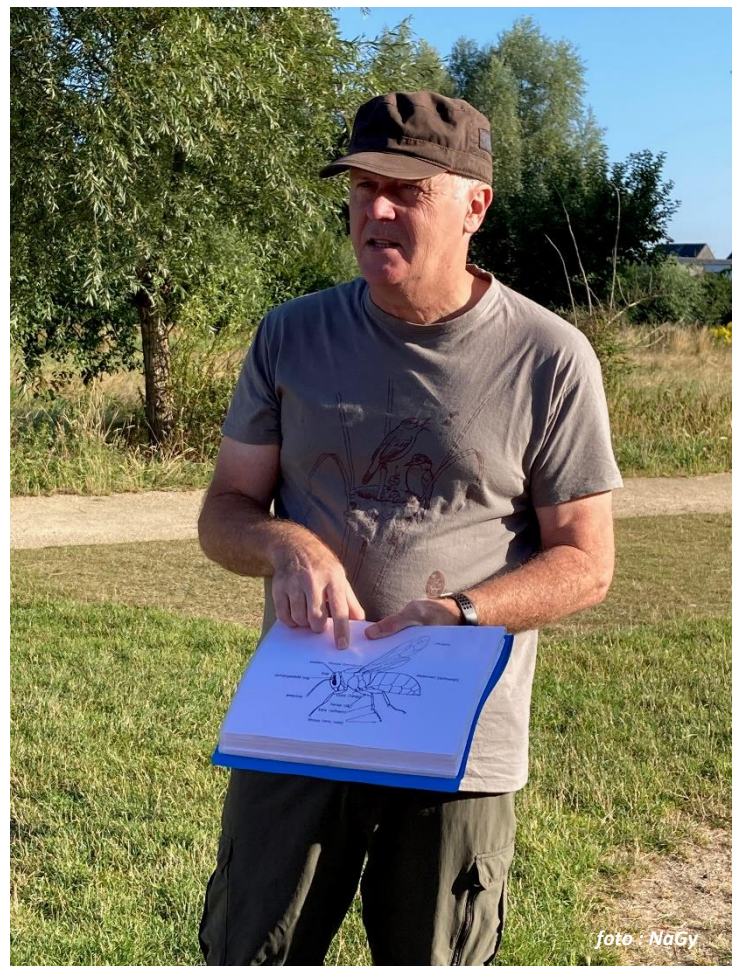

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : AlBu

foto : LuVer

foto : LuVer

foto : MaVa

Nog zo'n afdeling met duizenden soorten... de galverwekkers. We vullen er hier waarempel een volledige pagina mee, linksboven beginnend... :

- Op esdoorn (spec.) kun je rode hoortjes vinden maar dit zijn rode knobbeltjes, veroorzaakt door de **Esdoornknobbeltjesmijt**.
- Deze ronde bolletjes onder blad van **Gewone esdoorn** zijn van de **Esdoorngalwesp**.
- Op veel wilgen (spec.) vind je de gallen van de **Gewone wilgenroosjesgalmug**.
- Ze zijn nog groen maar later worden ze bruin en lijken dan echt op droge roosjes.
- Een mijt (spinachtige) die gallen veroorzaakt op Linde (spec.) maar wel enkel in de hoeken van de bladnerven... dat moet de **Lindenerfhoekmijt** zijn.
- Gallen kunnen ook heel mooi zijn, zoals deze van de **Gladde rozenerwtengalwesp**.

foto : AlBu

foto : LuVer

foto : AlBu

foto : AlBu

foto : LuVer

Je zou het aan de hand van deze foto's niet meteen denken maar 't sportpark ligt vlakbij Oostende. Het gebied werd lang gebruikt als spoelpolder en vandaar de naam 't Schorre. Ten voordele van de sporters, fietsers en wandelaars worden veel stukken erg vaak gemaaid. Toch worden daarbij ook stukken gespaard zodat er veel variatie in plantengroei ontstaat.

De vis die werd uitgezet om sportvissers ter wille te zijn zorgde echter voor extreme algengroei zodat de vijvers er nu bijliggen als giftig-groene soep. Giftig mag je momenteel ook letterlijk nemen want er werden blauwalgen aangetroffen (probleem in warm en zuurstofarm water) en die zijn voor mens en dier gevaarlijk.

foto : DiNo

foto : DiNo

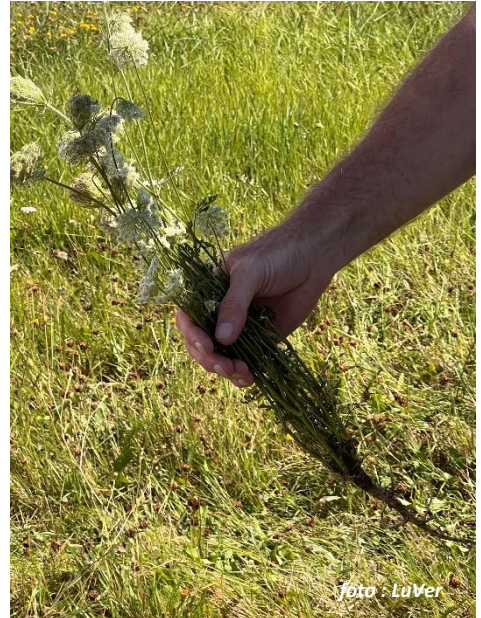

foto : LuVer

Nog wat zomerse bloeiers, linksboven beginnend... :

- Het paarsblauw (of is het blauwpaars?) van **Wilde cichorei**.
- Hele kleine bloemetjes en ook al zaadjes bij **Pastinaak**.
- Een boeketje witte schermbloemen van **Peen**.
- Af en toe wordt een plant opgeofferd aan de wetenschap. Zo konden we de wortel van **Peen** tonen, die de oervorm is van alle wortelsoorten die we in de landbouw kennen.
- Nee, dit is niet de zeldzame Grote centaurie maar een ingezaaide **hybride met Knoopkruid**.
- Overal staat nu **Boerenwormkruid** te bloeien, een composiet met alleen maar buisbloemetjes.

foto : DiNo

foto : DiNo

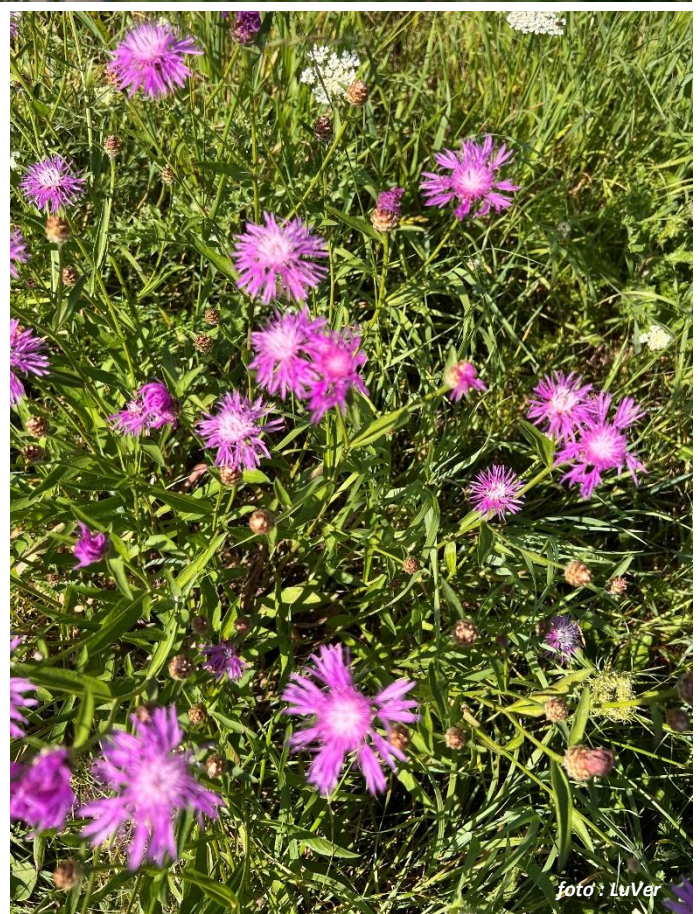

foto : LuVer

Een verrekijker, een loep, een paar loepopotjes en een vlindernet... voor een paar honderd euro ben je helemaal uitgerust voor je natuurhobby. Daarna ben je klaar om een leven lang te leren maar vooral ook om te genieten van al die vreemde en mooie creaturen die de natuur te bieden heeft. En allemaal voor nikske, vlak bij de deur en het schijnt nog gezond te zijn ook. What's not to like?

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : LuVer

foto : MaVa

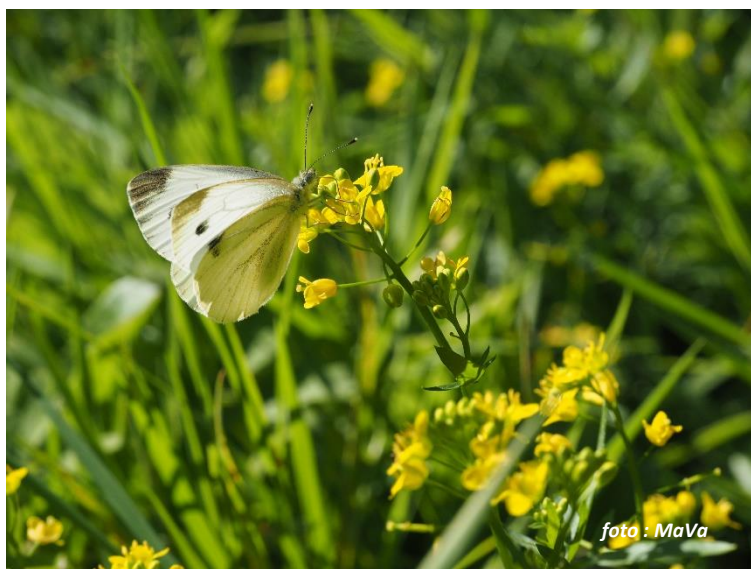

foto : MaVa

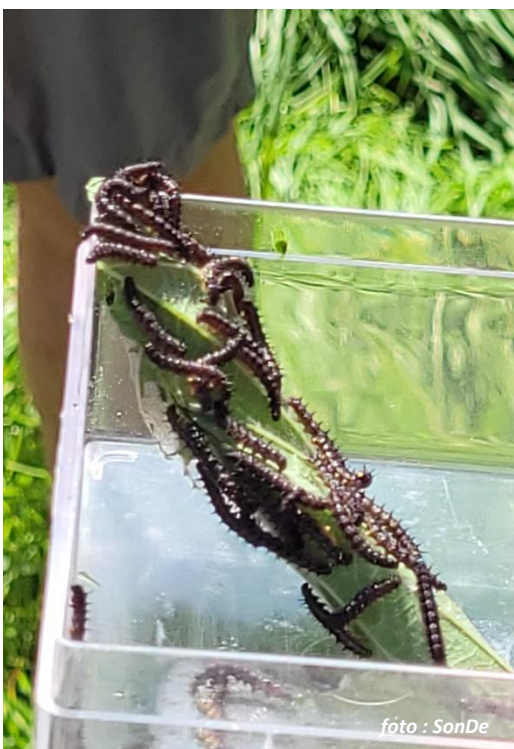

foto : SonDe

foto : NaGy

Dit hadden we in 2024 niet meer verwacht: elf soorten dagvlinders op één dag (niet allemaal op deze foto's). Linksboven beginnend:

- een vers **Bont zandoogje**
- **Bruin blauwtje** en wees gerust, er bestaat geen Blauw bruintje.
- Onder de zwarte vlek op de hoek van de vleugel zie je nog enkele veegjes zwart. Daarom is dit een **Klein geaderd witje**. Ze zit te drinken van **Akkerkers**.
- Wanneer een vinder zo scherp getekend en zo fel van kleur is als deze **Atalanta** dan is ze kakelvers, dus ze is vandaag of gisteren uit de cocon gekropen.
- Op **Grote brandnetel** vonden we veel rupsen van **Dagpauwoog**.
- Deze is al wat groter.
- Bij de zandoogjes is het **Hooibeestje** de kleinste soort.

foto : LuVer

foto : SonDe

foto : LuVer

foto : AlBu

foto : LuVer

Ook de namiddagploeg genoot van het zomerse weer, alhoewel dat het voor sommigen toch iets te warm werd. Dat kan het brein soms vreemd beïnvloeden. Zo is onverwachts (en eventueel gezamenlijk) uitbarsten in hysterisch gelach een mogelijk symptoom van een hittedslag.

foto : ElsC

foto : MaVa

foto : SonDe

foto : DiNo

foto : MaVa

foto : MaVa

Een laatste pagina insecten om (bijna) af te sluiten. Zoals steeds linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- Een mannetje **Weideschorpioenvlieg**. Bij de schorpioenvliegen hebben enkel de mannetjes de gekrulde stekelstaart.
- Soorten benoemen bij de veldsprinkhanen (ook wel kortspriet genoemd) is moeilijk. Toch is de kans groot dat dit een **Kustsprinkhaan** is.
- Alsof het nog niet moeilijk genoeg is zijn er ook soorten met onduidelijke namen, zoals deze **Variabele grasmot**.
- Omdat hij/zij zo mooi is toch nog een fotootje van de **Voorjaarsgoudhaan**, wat een blinker zeg.
- Kevers hebben harde schilden (het eerste paar vleugels) die de zachte vleugels (het tweede paar dus) beschermen. Maar bij de weekschildkevers, zoals deze **Kleine rode weekschild**, zijn die dekschilden halfzacht
- Een wantsensoort die heel vaak op schermbloemigen zit is deze opvallende **Pyjamaschildwants**.

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

Het nieuwe terras van de Kinderboerderij werd grondig getest. Bediening was top want het was selfservice (wat je zelf doet, doe je beter). Verschuifbaarheid van de tafels kreeg een 9,5/10. Parasols gaven welkome schaduw en warme en koude dranken deden de ontberingen van de wandeling vlug vergeten. Maar vooral het aangename gezelschap zorgde weer voor hele leuke nabesprekingen.

foto : LuVer

foto : LuVer

foto : LuVer